

Kontrola przeprowadzona przez Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt

Instytucja kontrolująca:

Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt
w Warszawie

Kontrola przeprowadzona w dniach:

06.04 – 30.04.2020 r.

Zakres kontroli:

Prawidłowość prowadzenia oceny wartości hodowlanej i tworzenia list rankingowych buhajów ras mięsnych za rok 2019.

Dokumenty kontrolne:

Protokół kontroli

**KRAJOWE CENTRUM
HODOWLI ZWIERZĄT
w Warszawie**

KHBM.530.1.2020.3

PROTOKÓŁ KONTROLI

przeprowadzonej w Instytucie Zootechniki – Państwowym Instytucie Badawczym,
31-047 Kraków, ul. Sarego 2, zwanym dalej IZ-PIB lub Instytutem
w dniach od 06 kwietnia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r.

Jednostką kontrolowaną kieruje Pan dr Krzysztof Duda p.o. Dyrektora Instytutu (akta kontroli str. nr 1-7).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy z Wydziału Kontroli Hodowli i Rozrodu Zwierząt Gospodarskich Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie:

1. Małgorzata Dobrowolska – na podstawie upoważnienia do kontroli nr 54/2020 z dnia 06.04.2020 r. (akta kontroli str.nr 8);
2. Jacek Dobrowolski – na podstawie upoważnienia do kontroli nr 55/2020 z dnia 06.04.2020 r. (akta kontroli str.nr 9);
3. Tomasz Stachurski – na podstawie upoważnienia do kontroli nr 56/2020 z dnia 06.04.2020 r. (akta kontroli str.nr 10);
4. Sławomir Szymański – na podstawie upoważnienia do kontroli nr 57/2020 z dnia 06.04.2020 r. (akta kontroli str.nr 11).

W trakcie czynności kontrolnych informacji i wyjaśnień w formie mailowej oraz telefonicznej udzielali: dr hab. Piotr Wójcik prof. IZ – Kierownik Zakładu Hodowli Bydła oraz dr inż. Grzegorz Skrzyński i mgr inż. Bartosz Szymik – pracownicy Zakładu Hodowli Bydła.

Temat kontroli:

Prawidłowość prowadzenia oceny wartości hodowlanej i tworzenia list rankingowych buhajów ras mięsnych za rok 2019.

W trakcie kontroli dokonano także sprawdzenia usunięcia uchybień stwierdzonych podczas kontroli przeprowadzonej w roku 2019.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 czerwca 2008 roku (Dz.U. 2016 poz. 919 z późn. zm.) Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy jest upoważniony do prowadzenia oceny wartości hodowlanej bydła typu użytkowego mięsnego, publikowania wyników tej oceny oraz prowadzenia systemu teleinformatycznego na potrzeby tej oceny.

Ustalono, że w okresie poddanym kontroli:

1. W sezonie 2019/1 oszacowano wartość hodowlaną 335 buhajów ras mięsnych - wg <http://buhajemiesne.izoo.krakow.pl/> i oświadczenia Instytutu (akta kontroli, str.nr 12).
2. W sezonie 2019/2 oszacowano wartość hodowlaną 189 buhajów ras mięsnych - wg <http://buhajemiesne.izoo.krakow.pl/> i oświadczenia Instytutu (akta kontroli str.nr 12).
3. Według oświadczenia Instytutu z dnia 08.04.2020 r. w roku 2019 wykonano rzeczywiste pomiary: pola powierzchni mięśnia najdłuższego grzbietu /MLD/, wysokości w kłębie oraz obwodu klatki piersiowej dla 49 buhajów w sezonie 2019/1 i dla 21 buhajów w sezonie 2019/2 (akta kontroli, str.nr 12-14).

4. Zasady prowadzenia oceny wartości hodowlanej buhajów ras mięsnych zawiera zmodyfikowana *Metodyka prowadzenia oceny wartości hodowlanej buhajów ras mięsnych IZ-PIB* przyjęta przez ministra właściwego ds. rolnictwa, który wydał zgodę na jej stosowanie od 1.05.2018 r., zwana dalej metodyką hodowlaną (akta kontroli str. nr 15-19).
5. Zgodnie z metodyką hodowlaną ocena wartości hodowlanej przeprowadzana jest 2 razy w roku, w dwóch sezonach oceny: w sezonie 1 - od 1 stycznia do 30 czerwca i sezonie 2 - od 1 lipca do 31 grudnia.
6. Przekazana kontrolującym metodyka oceny wartości użytkowej buhajów ras mięsnych, zwana dalej metodyką owu (akta kontroli, str.nr 20-23), zamieszczona na stronie internetowej <http://buhajemiesne.izoo.krakow.pl/>, określa, że „(...) W założeniach metodycznych przyjęto, że standaryzowane masy ciała oraz pomiary zoometryczne (OKLP, WKL) pochodzą z bazy danych PZHiPBM. Pomiary USG wykonywane są na buhajach w wieku 420 dni (+– 30dni) przez upoważniony zespół pracowników Instytutu Zootechniki – PIB. Ocena jest prowadzona dwa razy do roku, a kryterium zaliczenia buhaja do odpowiedniego sezonu stanowi data pomiaru w wieku 420 dni życia buhaja:
sezon I – pomiary w okresie od 1.01. do 30.06.
sezon II – pomiary w okresie od 1.07. do 31.12.”.
7. Według metodyki hodowlanej podstawą oceny hodowlanej jest wyliczenie Zmodyfikowanego Wskaźnika Oceny Zbiorczej (ZWOZ), którego elementy to Wskaźnik Mięsności (WM) i Wskaźnik Rozwoju (WR) zgodnie z równaniem $ZWOZ = 0,6 \times WM + 0,4 \times WR$, gdzie
 - wartość Wskaźnika Mięsności (WM) wyliczona z wykorzystaniem wartości liczbowej parametru pola powierzchni przekroju mięśnia najdłuższego grzbietu (POW), wartości punktowej oceny umięśnienia (PUM) oraz liczby punktów za ogólną ocenę pokroju (OOP),
 - wartość Wskaźnika Rozwoju (WR) wyliczona z wykorzystaniem wartości standaryzowanych mas ciała na 210 i 420 dzień życia (M210, M420), wysokości w kłębie (WKL) i obwodu klatki piersiowej (OKLP).
8. Zgodnie z metodyką hodowlaną i metodyką owu wartość parametru pola powierzchni przekroju mięśnia najdłuższego grzbietu (POW), służącego wyliczeniu Wskaźnika Mięsności (WM), była mierzona lub szacowana matematycznie przy wykorzystaniu wartości punktowej oceny umięśnienia (PUM) i standaryzowanej masy ciała na 420 dzień życia (M420).
9. Na podstawie metodyki hodowlanej i metodyki owu wartości parametrów: wysokości w kłębie (WKL), obwodu klatki piersiowej (OKLP), służących wyliczeniu Wskaźnika Rozwoju (WR), były mierzone lub szacowane matematycznie przy wykorzystaniu wartości punktowej oceny umięśnienia (PUM), wartości punktowej oceny kalibru (KAL), wartości punktowej oceny kośćca (KO) i standaryzowanej masy ciała na 420 dzień życia (M420).
10. Sposób prowadzenia oceny wartości użytkowej i zakres rejestracji jej wyników dla buhajów ras mięsnych bydła, w okresie kontrolowanym, ustalony został przez polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego w *Regulaminie prowadzenia oceny wartości użytkowej bydła typu użytkowego mięsnego* obowiązującym od 1 marca 2016 roku (uaktualnionym 14 czerwca 2016 r.), zwanym dalej regulaminem owu (akta kontroli str. nr 24-32), w *Programach hodowlanych* (www.bydlo.com.pl) dla ocenianych ras bydła oraz w *Procedurach oceny stopnia umięśnienia i rozwoju zwierzęcia* obowiązujących od 1 listopada 2017, zwanych dalej programami i procedurami (akta kontroli str. nr 33-36). Regulamin owu nakładał obowiązek wykonania dla wszystkich buhajów hodowlanych znajdujących się w stadzie następujących pomiarów i ocen:
 - masy urodzeniowej ciała,
 - masy ciała na 210. dzień życia (w zakresie od 165 do 255 dnia życia),
 - masy ciała na 420. dzień życia (w zakresie od 375 do 465 dnia życia),
 - oceny wizualnej umięśnienia i pokroju po dokonaniu ważenia na 420 dzień życia (w skali o zakresie 1 - 100 punktów).

W procedurach ustalono m.in., że w ocenie kalibru – „zwraca się uwagę na wysokość w kłębie (patrząc na zwierzę z boku). Zakres punktacji 1-10 pkt., optimum 10, przy czym 1 punkt przyznaje się przy małej wysokości w kłębie, a 10 punktów przy dużej wysokości w kłębie”.

11. Zgodnie z treścią oświadczenia Instytutu z dnia 08.04.2020 r. w zakresie źródeł danych, kryteriów wyboru buhajów do szacowania wartości hodowlanej w roku 2019 oraz publikacji uzyskanych wyników:
 - standaryzowane masy ciała na 210 i 420 dzień życia pochodziły z systemu BOS i eBovis2,
 - dane o ocenie pokroju pochodziły z systemu Amethyst (baza „System Oceny Pokroju”);
 - maksymalny wiek w pierwszym dniu sezonu oceny wynosił 630 dni (420 + 30 +180);
 - minimalny wiek w ostatnim dniu sezonu oceny wynosił 390 dni (420 - 30);
 - dane dotyczące oceny wartości użytkowej były pobierane 08.07.2019 r. dla sezonu 2019/1 oraz 21.01.2020 r. dla sezonu 2019/2 (akta kontroli str. nr 51-74);
 - ocenę wartości hodowlanej i ranking buhajów opublikowano na stronie internetowej Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego 31.07.2019 r. dla sezonu 2019/1 i 31.01.2020 r. dla sezonu 2019/2 (akta kontroli str. nr 37).
12. Referencyjne zalecenia i wskazówki metodyczne dla państw członkowskich UE odnoszące się do sposobu prowadzenia oceny wartości użytkowej i hodowlanej bydła mięsnego zawarto w wytycznych ICAR (International Committee for Animal Recording) dotyczących oceny produktywności bydła mięsnego, opublikowanych na stronie www.icar.org (wersja z marca 2018 roku).
13. Zgodnie z wymogami *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świni, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylającego niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt („rozporządzenie w sprawie hodowli zwierząt”), zwanego dalej rozporządzeniem (UE) 2016/1012, w przypadku buhajów należących do ras mięsnych (w tym ras o dwukierunkowym użytkowaniu) minimalna wiarygodność wartości hodowlanych musi wynosić przynajmniej 0,3 dla głównych cech produkcji mięsnej lub dla głównych indeksów złożonych łączących wartości hodowlane oszacowane dla większej liczby cech indywidualnych.*
14. Wykaz nieprawidłowości stwierdzonych podczas poprzedniej kontroli zagadnienia zawierał protokół KHBM.530.1.2019.3 podpisany dnia 13 maja 2019 roku oraz pismo pokontrolne KHBM.530.1.2019.5 z dnia 31 maja 2019 roku.

Wyniki ustaleń:

W trakcie czynności kontrolnych ustalono:

W zakresie bieżącej kontroli:

1. W sezonach oceny roku 2019 dane parametrów użytkowych służących wyliczeniu wartości hodowlanej pozyskiwane były:
 - bezpośrednio - jako wynik faktycznie wykonanych pomiarów i ocen subiektywnych dla parametrów: standaryzowanych mas ciała na 210 i 420 dzień życia, oceny pokroju i umięśnienia dla wszystkich ocenionych 524 buhajów oraz ultrasonograficznego pola powierzchni przekroju MLD, wysokości w kłębie i obwodu klatki piersiowej dla 68 buhajów zmierzonych przez pracowników IZ-PIB;
 - pośrednio - jako wynik szacowania na podstawie wartości innych, zmierzonych lub uzyskanych w wyniku szacunku parametrów dla: ultrasonograficznego pola powierzchni



przekroju MLD, wysokości w kłębie i obwodu klatki piersiowej (akta kontroli, str. nr 20-23, 13-14, 47-68).

2. Rzeczywiste pomiary pola powierzchni przekroju MLD, wysokości w kłębie (WKL) oraz obwodu klatki piersiowej (OKLP) wykonano w sezonie 2019/1 dla 49 buhajów, a w sezonie 2019/2 dla 21, z tym że wyniki dwóch buhajów (PL005339148553, PL00540789346) nie zostały włączone do procedur wyliczania parametrów oceny wartości użytkowej i szacowania wartości hodowlanej w sezonie 2019/2 ze względu na brak potwierdzonego pochodzenia (akta kontroli str. nr 13-14, 43-46).
3. W okresie kontrolowanym dane źródłowe dotyczące parametrów oceny wartości użytkowej buhajów ras mięsnych wykorzystane do szacowania wartości hodowlanej Instytut pozyskał samodzielnie z udostępnionej przez PZHiPBM bazy danych za pośrednictwem systemów BOS i eBovis2 oraz Amethyst (akta kontroli str. nr 37, 47-68, 91).
4. Ultrasonograf wraz z głowicą firmy Aloka użytkowane do pomiarów pola powierzchni przekroju mięśnia najdłuższego grzbietu w ocenie wartości użytkowej buhajów posiadały aktualne orzeczenie techniczne o spełnianiu norm dla tego typu aparatu (akta kontroli str. nr 38).
5. Pomiary pola powierzchni przekroju MLD techniką USG wykonane zostały przez pracowników IZ-PIB przeszkolonych w zakresie: *teoria, obsługa i rozwiązywanie problemów w aparatach Aloka SSD-500 VET i Aloka SSD-900 VET*. Szkolenie zostało zrealizowane przez krajową firmę, której podmiot kontrolowany zlecał dotychczas dokonanie przeglądu technicznego sprzętu użytkowanego do wykonywania pomiarów USG (akta kontroli str. nr 39-42, 43-46).
6. W pisemnym oświadczeniu dotyczącym poziomu wiarygodności oszacowanych wartości hodowlanych buhajów ras mięsnych i o mięsnym kierunku użytkowania realizowanych przez IZ-PIB, do czego obliguje rozporządzenie (UE) 2016/1012, podmiot kontrolowany wskazał, że statystyczna wiarygodność dokonywanych oszacowań wartości hodowlanych wynosiła 0,72 (akta kontroli str. nr 43-46).
7. W sezonach oceny 2019/1 i 2019/2 przeprowadzono 68 rzeczywistych pomiarów: wysokości w kłębie (WKL), obwodu klatki piersiowej (OKLP) i pola powierzchni przekroju MLD (POW) techniką USG dla buhajów wprowadzonych na listy rankingowe. W stosunku do ogólnej liczby buhajów ocenionych w roku stanowi to 12,98% (w roku 2018 – 2,72%) (akta kontroli, str. nr 12-14). Wartości parametrów WKL, OKLP i POW dla pozostałych zwierząt określono poprzez szacowanie z użyciem innych, często pochodzących z szacunków, parametrów oceny użytkowej. Szacowanie pomiaru w stosunku do wyniku uzyskanego na drodze rzeczywistego zmierzenia wpłynęło na dokładność i wiarygodność uzyskanych rezultatów. Procentowy udział danych z rzeczywistych pomiarów w ogólnej puli zaprezentowanych danych, pomimo wyraźnego przyrostu do lat poprzednich, był znikomy. Kontrolujący dokonali analizy zbieżności wartości parametrów oceny wartości użytkowej zmierzonych oraz uzyskanych poprzez szacowanie (Załącznik nr 1). W obliczeniach korzystano ze wzorów dostępnych w metodykach IZ-PIB oraz danych 68 buhajów faktycznie zmierzonych w roku 2019. Ustalono, że średnia różnica wartości parametru WKL w przypadku pomiaru i szacunku to 4,26 cm, przy czym w maksymalnym przypadku wynosi ona 19 cm (średnia zmierzona wartość parametru 130,38 cm). W przypadku obwodu klatki piersiowej średnia różnica pomiędzy pomiarem i szacunkiem wynosi 6,52 cm zaś w przypadku maksymalnym 26,56 cm (średnia zmierzona wartość parametru 197,2 cm). W przypadku pola powierzchni mięśnia najdłuższego grzbietu (MLD) średnia różnica wartości zmierzonej i oszacowanej wynosi 6,57 cm² a w przypadku maksymalnym 28,34 cm² (średnia zmierzona wartość parametru 109,73 cm²).
8. Przewidziany w metodyce hodowlanej zakres wieku buhajów (390-450 dni życia), których dane są włączane do obliczeń WM i WR a następnie ZWOZ, nie został zharmonizowany z zakresem wieku wykonywania przez Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego pomiaru masy ciała na 420 dzień życia (375-465 dni życia), który determinuje

termin wykonania oceny umiejętności i pokroju buhajów hodowlanych (akta kontroli str. nr 24-36, www.bydlo.com.pl).

9. Niezgodnie z metodyką owu do obliczeń WM i WR włączono:
- dane buhajów ocenionych przez PZHiPBM, których wiek w dniu oceny przekraczał zakres 390-450 dni ustalony w metodyce owu - dla sezonu 2019/1 225 sztuk (tj. 67,16%), a dla sezonu 2019/2 143 sztuki (tj. 75,66%) (Załącznik nr 2);
 - dane buhajów, których wiek w dniu rozpoczęcia sezonów oceny w roku 2019 (tj. na 1 stycznia 2019 r. i 1 lipca 2019 r.) przekraczał 450 dni życia - w sezonie 2019/1 dotyczyło to 97 buhajów (28,96% ocenianych), a w sezonie 2019/2 76 buhajów (40,21% ocenianych) (Załącznik nr 3);
 - dane z oceny pokroju buhajów przeprowadzonej przez PZHiPBM, którą wykonano w terminach (miesiącach) poza zakresami ustalonymi w metodyce hodowlanej - w sezonie I dla 29 sztuk na 335 ocenionych (8, 66%), a sezonie II dla 45 sztuk na 189 ocenionych (23,81%) (Załącznik nr 4);
 - analiza danych o buhajach, dla których wykonano rzeczywiste pomiary pola powierzchni MLD techniką USG, wysokości w kłębie oraz obwodu klatki piersiowej wykazała, że w przypadku 18 sztuk (36,73% zmierzonych w sezonie 2019/1) oraz 11 sztuk (57,89% zmierzonych w sezonie 2019/2) ich wiek w dniu dokonywania pomiarów przekraczał zakres ustalony metodyką owu - wykaz numerów identyfikacyjnych tych buhajów zawiera Załącznik nr 5.

Wyniki WM i WR uzyskane z przeliczenia danych zakwalifikowanych niezgodnie z metodyką owu włączono do obliczenia Wskaźnika Oceny Zbiorczej /WOZ/, który stanowił podstawę opracowania rankingu buhajów według oceny wartości użytkowej oraz obliczeń Zmodyfikowanego Wskaźnika Oceny Zbiorczej, na podstawie, którego dokonano szacowania wyników wartości hodowlanej buhajów w obydwu sezonach roku 2019.

Nie zostało zrealizowane założenie metodyki owu, zgodne z rekomendacją ICAR (*ICAR Guidelines, sekcja 3, rozdziały: 2.2, 3.7.3.1*) w zakresie prowadzenia obliczeń wyłącznie na podstawie danych pochodzących od zwierząt tworzących grupy rówieśnicze.

10. W trakcie analizy danych rankingów buhajów według oceny wartości użytkowej oraz wartości hodowlanej narastającej (rutynowej) kontrolujący stwierdzili, że w odniesieniu do niżej wymienionych buhajów prezentowano błędnie przyporządkowane numery stad, a w jednym przypadku przyporządkowano buhaja do stada innej rasy:

nr identyfikacyjny:	rasa:	nr stada:	rankingi WH:
005201121000	AR	0002WR	od 2018/1 do 2019/2
	HH		od 2012/1 do 2019/2
	WA		od 2015/1 do 2019/2
	WA		od 2014/2 do 2019/2
	WA		od 2014/2 do 2019/2
	WA		od 2016/2 do 2019/2
	WA		od 2016/2 do 2019/2

11. Kontrolujący przeprowadzili analizę zmian wartości ZWOZ, którego elementy to Wskaźnik Mięsnosci (WM) i Wskaźnik Rozwoju (WR) ($ZWOZ = 0,6 \times WM + 0,4 \times WR$). Komponenty do wyliczenia WM i WR stanowią indywidualne i niezmiennie dla każdego buhaja parametry oceny wartości użytkowej, będące danymi z pomiarów (lub oszacowań) oraz liniowej oceny pokroju. ZWOZ buhaja powinien posiadać tę samą wartość w kolejnych rankingach wartości hodowlanej (rutynowej). Analiza dokonana w tym zakresie zamieszczona w Załączniku nr 6 ukazuje zmiany wartości ZWOZ między badanymi sezonami, którym równocześnie towarzyszą zmiany wartości hodowlanej oraz pozycji rankingowych buhajów pochodzących często z tego samego stada ocenionych pod względem wartości użytkowej (WOZ) w tym samym sezonie.

12. Buhaje do wykonania oceny wartości użytkowej i hodowlanej typowane były co sezon w większości z tych samych stad, a w przypadku rasy Salers /SL/ w rankingach wartości hodowlanej występują zwierzęta pochodzące wyłącznie z jednego stada (tabela poniżej).

kod rasy	wyniki oceny wartości użytkowej						
	2019/1		2019/2		WH bieżąca 2019/2		
	liczba buhajów	liczba stad	liczba buhajów	liczba stad	liczba buhajów	liczba stad ogółem	liczba stad (bez powtórzeń w sezonach I i II)
AN	3	1	3	2	6	3	3
AR	18	4	-	-	18	4	4
BD	7	4	5	3	12	7	7
CH	24	10	5	5	29	15	10
GA	2	1	-	-	2	1	1
HH	30	12	5	5	35	17	14
HI	-	-	2	2	2	2	2
LM	238	77	159	71	397	148	120
SL	10	1	-	-	10	1	1
SM	3	2	10	2	13	4	4
razem:	335	-	189	-	524	-	-

13. Analiza porównawcza prawidłowości prezentowania pochodzenia buhajów uszeregowanych wg oceny wartości hodowlanej (WH rutynowa) na listach rankingowych z lat 2017-2019 wykazała przypadki rozbieżności w pochodzeniu buhajów w kolejnych sezonach. Przykładowe nieprawidłowości zawiera Załącznik nr 7.
14. Podczas analizy przekazanych kontrolującym danych dotyczących wyników oceny pokroju buhajów, dla których IZ-PIB wykonał rzeczywiste pomiary WKL, OKLP i USG a następnie przeprowadził ocenę wartości użytkowej oraz oszacował wartość hodowlaną, kontrolujący stwierdzili przypadki znacznej rozbieżności wyników pomiarów WKL w stosunku do liczby punktów, na jaką została wyceniona przez selekcjonerów PZHiPBM podczas wzrokowej oceny cechy „kaliber”, np.:

lp.	numer buhaja	rasa	sezon oceny	średnia rasy w sezonie dla cechy WKL (cm)	zmierzona wysokość w kłębie (cm)	punktacja za kaliber (PZHiPBM)
1		LM	2019/1	132,51	140	7
2		LM	2019/1	132,51	122	9
3		LM	2019/1	132,51	117	9
4		LM	2019/2	131,83	125	10
5		LM	2019/2	131,83	119	9
6		LM	2019/2	131,83	121	10
7		LM	2019/2	131,83	118	9

Powyższe zestawienie wskazuje na niedostateczną weryfikację tzw. „danych wątpliwych” uzyskanych od podmiotu wykonującego ocenę pokroju.

W ocenie wartości hodowlanej punktacja za kaliber stanowi jedną z danych służących oszacowaniu wysokości w kłębie (WKL) i obwodu klatki piersiowej (OKLP), przy użyciu których wyliczany jest Wskaźnik Rozwoju (WR) – parametr bezpośrednio odpowiedzialny za wartość Zmodyfikowanego Wskaźnika Oceny Zbiorczej (ZWOZ), opisanego w metodyce hodowlanej jako „podstawa oceny wartości hodowlanej buhajów”.

15. W prezentacji internetowej wyników oceny wartości hodowlanej i użytkowej buhajów kontrolujący stwierdzili nieprawidłowości formalne prezentacji polegające na:
- nie zamieszczeniu wyników oceny wartości hodowlanej rutynowej dla sezonu 2019/1 (akta kontroli str. nr 69-70);
 - braku w rankingach oceny użytkowej (WOZ) sezonów 2019/1 i 2019/2 oraz w zakładkach prezentujących szczegółowe dane poszczególnych buhajów, prezentacji punktacji za

- kaliber (KAL), który jest bezpośrednim elementem szacowania parametrów wysokości w kłębie (WKL) i obwodu klatki piersiowej (OKLP) (akta kontroli str.nr 71-74);
- c) nie zamieszczeniu, w sezonie 2019/2, informacji o sposobie wykorzystania buhajów na listach rankingowych ras uszeregowanych według WOZ oraz w zakładkach prezentujących szczegółowe informacje o wartości użytkowej ocenionych buhajów (akta kontroli str. nr 73-74);
 - d) prezentacji numerów pozycji rankingowych wartości hodowlanej (rutynowej) niezgodnych z rzeczywistą liczbą buhajów i zajmowanych przez nie miejsc w rankingu dla poszczególnych ras poddanych ocenie w sezonie 2016/2 oraz w sezonie 2019/2 (akta kontroli str. nr 75- 76) (Załącznik nr 8);
 - e) niewłaściwego tytułu kolumny „*Miejsce w rankingu grupy*” zamieszczonego w rankingach oceny wartości hodowlanej (rutynowej) w kolejnych sezonach. W kolumnie prezentowane są numery pozycji w rankingu zajmowane przez buhaje jednej rasy. Szeregowanie w rankingu dotyczy samców wyłącznie w obrębie rasy, a nie w grupie ras ciężkich lub średnich, jak sugeruje napis w główce tabeli (akta kontroli str. nr 75- 76).

W odniesieniu do uchybień wykazanych w kontroli przeprowadzonej w roku 2019 stwierdzono, że:

- prezentację rankingu buhajów za sezon 2018/1 uzupełniono o dane średnich wartości parametrów oceny użytkowej w grupie i rasie,
- dokonano ujednoczenia formatu numerów stad w prezentacji wyników wartości hodowlanej (ranking, dane szczegółowe o buhaju).

Jednocześnie ustalono, że nie przeprowadzono działań naprawczych w zakresie:

- zachowania zgodności z przyjętymi metodykami (hodowlaną i owu) oraz wytycznymi ICAR w odniesieniu do kwalifikowania buhajów do poszczególnych sezonów oceny;
- wykonywania pomiarów rzeczywistych USG mięśnia najdłuższego grzbietu, obwodu klatki piersiowej i wysokości w kłębie (lub szacowania tych parametrów) dla zwierząt nie mieszczących się w przyjętym w metodykach zakresie wiekowym;
- harmonizacji zakresu wieku buhajów opisanego w metodykach IZ-PIB z zakresem wieku wykonywania pomiarów przez Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
- występowania zmian w kolejnych sezonach oceny we wzajemnej pozycji rankingowej buhajów pochodzących z tego samego stada i ocenionych w tym samym sezonie;
- występowania rozbieżności w danych rodowodowych buhajów w rankingach wyników wartości hodowlanej za różne sezony (akta kontroli str.nr 77-83);
- korekty wadliwego przyporządkowania numeru stada do buhaja nr (akta kontroli str.nr 84-85).



Kontrolujący informują Pana dr Krzysztofa Dudę p.o. Dyrektora Instytutu o przysługującym mu prawie zgłoszenia w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli pisemnych umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli z jednoczesnym przedstawieniem stronie kontrolującej materiałów dowodowych.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, a każdy z nich jest oryginałem.

Warszawa, 5 maja 2020 r.

Przedstawiciel jednostki kontrolowanej:

.....
/podpis i pieczęć/

Za Zespół kontrolujący:

Główny Specjalista
Wydziału Kontroli Hodowli i Rozrodu
Zwierząt Gospodarskich

Jacek Dobrowolski

.....
/podpis i pieczęć/

Załączniki: sztuk 8

Akta kontroli – 93 strony ponumerowane

Kontrolujący informują Pana dr Krzysztofa Dudę p.o. Dyrektora Instytutu o przysługującym mu prawie zgłoszenia w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli pisemnych umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli z jednoczesnym przedstawieniem stronie kontrolującej materiałów dowodowych.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, a każdy z nich jest oryginałem.

Warszawa, 5 maja 2020 r.

Przedstawiciel jednostki kontrolowanej:

.....
/podpis i pieczęć/

Za Zespół kontrolujący:

Główny Specjalista
Wydziału Kontroli Hodowli i Rozrodu
Zwierząt Gospodarskich

Jacek Dobrowolski

.....
/podpis i pieczęć/

Załączniki: sztuk 8

Akta kontroli – 93 strony ponumerowane

Kontrolujący informują Pana dr Krzysztofa Dudę p.o. Dyrektora Instytutu o przysługującym mu prawie zgłoszenia w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli pisemnych umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli z jednoczesnym przedstawieniem stronie kontrolującej materiałów dowodowych.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, a każdy z nich jest oryginałem.

Warszawa, 5 maja 2020 r.

Przedstawiciel jednostki kontrolowanej:


p.o. Dyrektora

/podpis i pieczęć/
dr Krzysztof Duda

Za Zespół kontrolujący:

Główny Specjalista
Wydziału Kontroli Hodowli i Rozrodu
Zwierząt Gospodarskich


/podpis i pieczęć/
Jacek Dobrowolski

Załączniki: sztuk 8

Akta kontroli – 93 strony ponumerowane